

مرکز آموزشی درمانی نیکوکاری
دستورالعمل ضد عفونی تجهیزات، وسایل پزشکی و ضد عفونی

گرد آوری و تدوین : نسرين وجداني

(کارشناس بهداشت محیط)

رفیعه برتری (سرپرستار بخش زنان)

با همکاری :

فرمانا علیزاده (سرپرستار اتاق عمل)

مهندس نوشین جعفری (کارشناس تجهیزات

پزشکی)

صدیقه عزیزی (مسئول کنترل عفونت)

زمستان 91

با تشکر از راهنمایی :

دکتر محمد علی مظهر

مدیرمرکز آموزشی درمانی چشم نیکوکاری تبریز

فهرست :

- 4 تعریف ضد عفونی و تجهیزات پزشکی
- 4-5 تقسیم بندی لوازم و وسایل براساس محل ورود به بدن
- 5-6 اصول ضد عفونی تجهیزاتی که قابلیت غوطه ورشدن در محلول را دارند
- 6 اصول ضد عفونی تجهیزاتی که سطح آنها باید ضد عفونی شود
- 7 اصول ضد عفونی تجهیزاتی که توخالی هستند
- 8 معرفی محلول های موجود در بیمارستان
- 8 نحوه استفاده از محلول دکونکس 53 پلاس
- 9 نحوه استفاده از محلول دکونکس AF50
- 10- 11 نحوه استفاده از هیپوکلریت سدیم
- 11-12 نحوه استفاده از محلول الکل 70%
- 13 نحوه استفاده از آب اکسیژنه و ساوین
- 13-15 نحوه استفاده از هالامید
- 15-19 نحوه استفاده از میکروزد ID-Max، HD، GPH
- 20-34 دستورالعمل ضد عفونی تجهیزات و وسایل پزشکی
- 35-38 دستورالعمل های ضد عفونی بیمارستان
- 39 منابع

تعاریف :

ضد عفونی کننده :

به محلولها و یا موادی اطلاق می شود که باعث از بین بردن و پاک کردن میکروارگانیسم ها از سطح وسایل و تجهیزات پزشکی می شوند.

تجهیزات و وسایل پزشکی :

به وسایلی اطلاق می شود که به عنوان کمک در درمان بیماران استفاده می شود و بعد از استفاده به دلیل آلودگی نیاز است شستشو و ضد عفونی شود و جهت سایر بیماران استفاده گردد .

لوازم و وسایل پزشکی بر اساس محل ورودشان به قسمت های مختلف بدن به سه گروه تقسیم می شوند :

:Critical Items

اگر چنین وسیله ای با میکروارگانیسم ها یا اسپور باکتری ها آلوده شد خطر اکتساب عفونت بالا خواهد بود نکته قابل توجه اینکه لوازم و اشیایی که وارد بافت های استریل یا سیستم عروقی می شوند باید استریل باشند .

:Semi critical items

این اشیا و لوازم در تماس با مخاط یا پوست آسیب دیده خواهند بود لذا باید عاری از تمام میکروارگانیسم ها باشند نکته قابل توجه در این تعریف این است که این لوازم به گندزدایی در سطح بالا نیاز دارند .

:Noncritical items

این وسایل در تماس با پوست سالم می باشند نه مخاط ، بنابراین نیاز به پاک کردن یا شستشو با یک دترجنت دارند و احتیاجی به استریل کردن ندارند.

جهت ضد عفونی تجهیزات و وسایل پزشکی مورد استفاده جهت بیمار بایستی لیست تجهیزات را آماده و با هماهنگی مهندس تجهیزات پزشکی جهت جلوگیری از آسیب به وسایل ، نوع ماده ضد عفونی مناسب هر وسیله را تهیه و طی دستورالعمل های خاصی که در این کتابچه آمده است نسبت به ضد عفونی تجهیزات اقدام نمایند .

نکته مهم :

نباید به تجهیزات آسیب برسانیم باید به هزینه بالای خرید تجهیزات و این موضوع که اگر وسیله ای را از دست بدهیم ممکن است نبود آن تهدید کننده سلامت بیمار باشد و سیستم ایمنی بیمار را به مخاطره بیندازد توجه کنیم.

اصول ضد عفونی تجهیزات و وسایلی که قابلیت غوطه ور شدن در محلول را دارند :

رعایت بهداشت دست قبل از اقدام به ضد عفونی از اهمیت ویژه ای برخوردار است کارکنان تحت پوشش ملزم هستند اصول بهداشت دست را قبل از هر گونه اقدام رعایت کنند . چنانچه تجهیزاتی مانند تیغه لارنگوسکوپ و یا آمبویگ تنفسی که اجزایش قابل جدا شدن است راجداکنند و قسمت هایی که نیاز به ضد عفونی دارند را در ظروفی که جهت این امر در نظر گرفته شده است قرار دهند ظروف بایستی حاوی

محلول های ضد عفونی کننده مناسب باشد سپس بنا به نوع محلول و مدت زمان مورد نظر، وسایل را نگهداری کنند و توجه داشته باشند که در تمامی مراحل از دستکش های مخصوص این امر که ضخامت کافی دارند استفاده کنند و بعد از گذشت زمان مورد نظر تجهیزات را بیرون آورده با برس و مواد شوینده شستشو داده و آبکشی نمایند. مرحله خشک کردن بسیار مهم است از این نظر که از آسیب و زنگ زدگی جلوگیری می کند.

اصول ضد عفونی تجهیزات و وسایلی که نیاز است سطح آن ضد عفونی و تمیز شود :

تمیز کردن و ضد عفونی کردن تجهیزات الکترونیکی و تجهیزاتی که قابلیت شستشو ندارند و یا قابل غوطه ور شدن نیستند مانند سطح دستگاههای دیالیز، سطوح انکوباتورها و... که لیست آن ها در ضمیمه خواهد آمد را بایستی با دقت نظر و نظارت دقیق مسئول واحد تمیز و ضد عفونی نمایند تا به دستگاه آسیب نرسد.

نکته مهم : بایستی جهت استفاده از نوع ضد عفونی کننده به دستور العمل کارخانه سازنده عمل کرد.

مسئول این امر در بخش ها کمک بهیار ها هستند و در صورت عدم حضور، خدمات بخش می باشند به ترتیب بایستی ابتدا دست های خود را شسته یا Hand rub نمایند سپس دستکش پوشیده و با استفاده از پارچه نرم و تمیز از محلول های آماده مصرف اسپری نموده و بدون آسیب به قسمت های الکتریکی اقدام به تمیز کردن و ضد عفونی سطوح دستگاه ها نمایند بایستی محلولی انتخاب شود که خاصیت ضد عفونی و پاک کنندگی را توأم داشته باشد همچنین هنگام به کار بردن محلولها بایستی از وسایل حفاظت فردی استفاده نمایند.

اصول ضد عفونی تجهیزات و وسایلی که تو خالی هستند :

در تمیز کردن و ضد عفونی تجهیزات و وسایلی که به شکل لوله ای بوده یا با پیچ قطعات آن از هم جدا می شود بایستی دقت ویژه ای جهت ضد عفونی کرد ،حتما از برس های دسته بلند مخصوص استفاده کرد و هنگامی که وسیله را در محلول غوطه ور می کنند با رعایت بهداشت دست و پوشیدن دستکش داخل لوله ها ،اطراف پیچ ها و ... را برس بکشند و محلول را از داخل آن عبور دهند سپس چنان چه لوله ای باشد بایستی آویزان شده و یا به گونه ای قرار داده شود که آب آن خارج شده و خشک گردد.

نکات مهم :

تمامی کارکنان موظفند وسایل یکبار مصرف را بعد از استفاده در سطل های زباله زرد عفونی ریخته و چنان چه اجسام ،تیز و برنده باشند در Safety box نگهداری کنند.

چنان چه ضرورت دارد از وسایل یکبار مصرف باز هم استفاده کنند پرسنل موظفند با پرستار کنترل عفونت و یا کارشناس بهداشت محیط جهت چگونگی ضد عفونی آن وسیله حتما مشورت کنند در غیر این صورت مسئول رخداد هر گونه عفونتی ایشان خواهند بود.

نظارت بر امر ضد عفونی تجهیزات بر عهده مسئول بخش و مسئول خدمات می باشد و پایش این امر به عهده کارشناس بهداشت محیط و پرستار کنترل عفونت است .

محلول های موجود در بیمارستان

نحوه استفاده از محلول دکونکس 53 پلاس :

مشخصات و خواص : این محلول فاقد آلدئید ، فنل و در نتیجه فاقد عوارض مضر بر روی دستگاههای بدن از جمله سیستم تنفسی می باشد ، این محلول دارای خاصیت پاک کنندگی قوی ، ضد خوردگی ابزار و وسایل می باشد و علیه ویروسهای HIV و HBV ، انواع عفونت های میکروبی ، قارچی ، باکتریایی موثر است .

موارد مصرف : برای ضد عفونی ابزار و وسایل جراحی ، انواع اندوسکوپی های قابل انعطاف و غیر قابل انعطاف ، قطعات پلاستیکی و لاستیکی ، ساکشن و وسایل بیهوشی ، لوله های بنت و کلیه وسایلی که آلوده به ویروس ایدز ، هپاتیت و انواع عفونت های تنفسی ، گوارشی پوستی هستند استفاده می شود .

روش استفاده : محلول را بصورت 2% از داروخانه تهیه کرده و از رقیق کردن مجدد آن خودداری کنید سپس بنا به ظرفیت مورد نیاز داخل یک ظرف ریخته و ابزار و وسایل آلوده را داخل آن قرار دهید قبل از قرار دادن وسایل دقت شود که تمامی قطعات دستگاه کاملا از هم جدا شده و بطور کامل در محلول قرار گیرند تا از ایجاد حباب هوا جلوگیری شده و محلول به داخل تمامی لوله ها و خلل و فرج آن نفوذ پیدا کند پس از گذشت 15 دقیقه وسایل از داخل محلول بیرون آورده شده و سپس آب کشی نمایید، لازم به ذکر است حداقل زمان ضروری غوطه و ربودن وسایل داخل محلول 15 دقیقه می باشد .

توجه : محلول رقیق شده در صورت عدم آلودگی بارز و عدم تشکیل رسوب و ذرات معلق به مدت 14 روز می تواند برای ضد عفونی وسایل مختلف استفاده شود، تغییر رنگ محلول دلیل عدم کارایی آن نمی باشد.

نحوه تهیه محلول 2 % دکونکس 53 پلاس:

20 سی سی محلول دکونکس 53 پلاس + 980 سی سی سی آب

نحوه استفاده از دکونکس 50AF :

مشخصات و خواص : این محلول فاقد آلدئید ، فنل و در نتیجه فاقد عوارض مضر بر روی دستگاههای بدن از جمله سیستم تنفسی می باشد، این محلول دارای خاصیت پاک کنندگی قوی ، ضد خوردگی ابزار و وسایل می باشد و علیه ویروسهای HIV و HBV ، انواع عفونتهای میکروبی ، قارچی ، باکتریایی موثر است.

موارد مصرف : مخصوص ضد عفونی سطوح از قبیل تخت ، میز ، کابینت ، ترالی در اتاق عمل ، ICU ، CSR و اتاقهای ایزوله عفونی بخشها می باشد .

روش استفاده : محلول را به صورت حل شده 1% یا 2% از داروخانه تهیه کرده و با دستمال یا پارچه تمیز آغشته به محلول سطوح مورد نظر را پاک و ضد عفونی کنید .

توجه : محلول حتما بصورت رقیق شده استفاده شده و بایستی بصورت روزانه تهیه و مصرف شود زیرا پس از گذشت 24 ساعت خاصیت ضد عفونی کنندگی مایع از بین می رود در بخش های ویژه و حساس بهتر است از محلول 2 % استفاده کرد .

نحوه تهیه دکونکس 1% : 40 سی سی دکونکس + 4 لیتر آب

نحوه تهیه دکونکس 2% : 80 سی سی دکونکس + 4 لیتر آب

نحوه استفاده از هیپوکلریت سدیم (آب ژاول یا وایتکس)

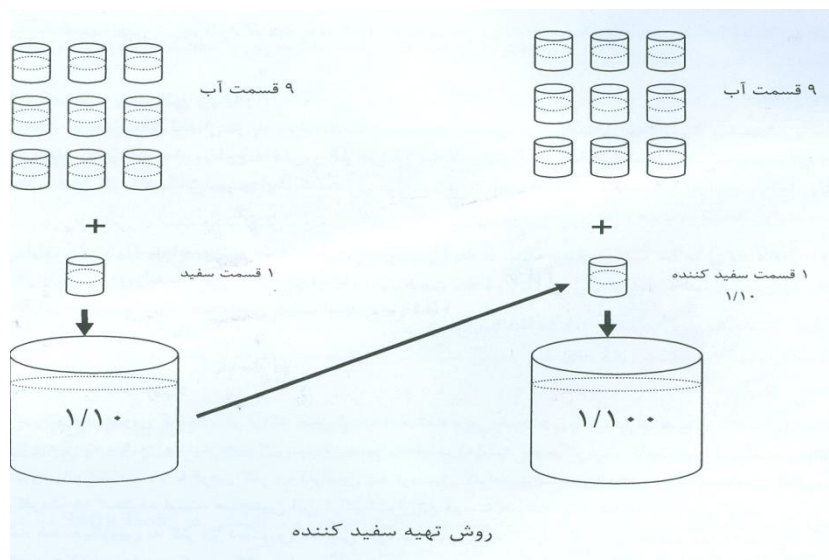
مشخصات و خواص: این محلول دارای خاصیت ضد عفونی کننده با اثر سریع بر روی فعالیت میکروارگانیسم ها می باشد گاز کلر موجود در این محلول توانایی کشتن اغلب باکتریها، مخمرها، ویروس ها و پروتوزوئرها را دارد.

عوارض: تنفس بخار هیپوکلریت و گاز آزاد شده آن باعث سرفه و تحریک شدید دستگاه تنفس می شود و این خاصیت خصوصا در هنگام استفاده همزمان اسیدها و مواد اکسید کننده تشدید خواهد شد همچنین دارای اثر تحریک کننده بر روی پوست نیز می باشد که در صورت تماس با پوست موضع، با آب فراوان شسته شود.

موارد مصرف: این محلول به صورت رقیق شده 1٪ تا حداکثر 1٪ جهت ضد عفونی و شستشوی زمین، کف، دیوارها، تمامی قسمت های متشکل از سنگ، دستشویی توالت، حمام و... بکار می رود همچنین در مواردی که خون و مایعات آلوده بر روی سطوح پاشیده شود بایستی از این محلول استفاده کرد.

روش استفاده: محلول باید بصورت تازه و روزانه تهیه و مصرف شود و از مصرف محلول رقیق شده پس از 24 ساعت پرهیز شود زیرا ماده اثر بخشی خود را از دست می دهد. همچنین از مصرف ماده با غلظت بیش از 1٪ خودداری شود زیرا باعث تحریک دستگاه تنفسی شده و برای بیماران و پرسنل بصورت جدی آزار دهنده می باشد. بدلیل اثر خوردگی، از مصرف هیپوکلریت سدیم برای اشیاء فلزی و استیل خودداری شود. بعد از شستشو با آب و صابون، سطح مورد نظر را با مایع سفید کننده رقیق شده به نسبت یک به ده تمیز کنید و سپس بطور کامل با آب بشوئید و در معرض هوا خشک کنید.

نحوه تهیه محلول هیپوکلریت سدیم :

نحوه استفاده از الکل 70% :

مشخصات و خواص : اگر چه الکل ها دارای طیف وسیعی از فعالیت های ضد عفونی می باشند ولی فاقد خاصیت کشندگی اسپور هستند به همین دلیل موارد استفاده آن محدودتر از سایر مایعات ضد عفونی می باشد بهترین غلظت مورد استفاده جهت عمل ضد عفونی 70% بوده و غلظتهای بیشتر از 90% و کمتر از 50% بطور قابل توجهی فاقد اثر ضد عفونی کننده میباشد. بدلیل تبخیر آسان این مایع استفاده از آن در ضد عفونی تجهیزات ، مورد نظر قرار گرفته و باعث شده این ماده برای ضد عفونی کوتاه مدت مورد استفاده قرار گیرد .

الکل با تخریب ساختارهای پروتئینی میکروارگانیزم ها باعث غیر فعال شدن آنها می شود .

موارد استفاده : برای ضد عفونی پوست هنگام تزریق ، وسایل و تجهیزات از قبیل مانیتور ، دستگاه ECG ، دستگاه الکتروشوک و سایر وسایلی که نیاز به ضد عفونی داشته اما حتی الامکان نباید خیس شوند ، بایستی از پارچه یا پنبه آغشته به الکل استفاده شود . سطوح مورد نظر را بمدت 15 ثانیه بشدت با الکل تمیز کنید و اجازه دهید مدت 2 دقیقه در معرض هوا خشک شود .

الکل ها ممکن است فعالیت خورنده داشته باشد بنابراین نباید آن را برای وسایل عدسی دار بکار برد .

نحوه تهیه الکل 70% : با اضافه شدن آب به الکل عمل ضد عفونی بهتر صورت می گیرد . اگر الکل موجود در بیمارستان 96 درجه بود ابتدا باید آن را به الکل 70 درجه تبدیل کرد و سپس استفاده کرد .

600 سی سی الکل + 220 سی سی آب مقطر

نحوه صحیح نگهداری پنبه الکل :

پنبه استریل به اندازه مصرف داخل گالیپاب درب دار به صورت خشک نگهداری شود و برای هر بار مصرف داخل ریسیور مخصوص با الکل مخلوط گردد .

نحوه استفاده از آب اکسیژنه H_2O_2 :

آب اکسیژنه، اکسید کننده قوی بوده و آنتی سپتیک می باشد. دارای خاصیت ضد ویروسی و ضد قارچی بوده و بدلیل ایجاد واکنش شیمیایی و تولید گاز می تواند جهت پاکسازی و ضد عفونی زخمهای عمیق مورد استفاده قرار گیرد.

موارد مصرف: ضد عفونی ابزار مورد استفاده در آندوسکوپی، همودیالیز، آنژیوگرافی و کلیه وسایل تو خالی که دارای خلل و فرج می باشد، این ماده همچنین دارای خاصیت خورندگی فلزات می باشد.

روش استفاده: محلول آب اکسیژنه 3% تا 6% را از داروخانه تهیه کرده و ابزار و وسایل را بمدت 20 دقیقه در محلول بصورت غوطه ور قرار دهید پس از گذشت زمان لازم وسایل را از محلول بیرون آورده سپس با آب معمولی آب کشی شود. باقی ماندن آن روی وسایلی که با قرنیه تماس دارند ممکن است موجب خراش قرنیه شود.

شرایط نگهداری: محلول بایستی در ظروف تیره و در بسته نگهداری شده و بصورت روزانه رقیق شود زیرا بر اثر گذشت زمان خاصیت ضد عفونی کنندگی آن از بین می رود.

نحوه استفاده از ساولن: این محلول بر باکتری های گرم مثبت اثر خوب و بر باکتری های گرم منفی اثر متوسط و بر باکتریهای اسپوردار بی اثر است.

موارد مصرف: جهت شستشوی کف، دیوارها، وسایل بیمارستان، ظروف پلاستیکی، سوند ها بکار می رود.

نحوه استفاده از هالامید: ضد عفونی کننده دسته دارویی میباشد. این ماده به صورت T کلروپاراتولون سولفونامید است و نام ژنریک آن

کلرامین N و نام شیمیایی این ماده سدیم است این ماده به صورت خالص بوده و افزودنی دیگری ندارد.

کاربرد :

در بیمارستانها، کلینیک ها و مطبهای پزشکی ، مراکز پرورش دام و طیور ، ضد عفونی کردن آب آشامیدنی و صنایع غذایی بکار میرود .

خصوصیات :

ضد عفونی کننده قوی ،تاثیر گذار بر علیه 117 گونه باکتری ،54 گونه ویروس ،34 گونه قارچ ،6 گونه جلبک ،4 گونه مخمر و 7 گونه انگل ، هپاتیت B , HIV است .

هیچ باکتری ،ویروس و قارچی به هالامید مقاوم نمی شود. و هیچ گونه اثر خورندگی روی تجهیزات بیمارستانی و یونیت دندانپزشکی ندارد. و پایدار و مقاوم حتی در دمای بالا می باشد.

روش مصرف: هالامید را به صورت محلول تهیه کرده سپس آن را می توان به صورت اسپری کردن و تی کشیدن استفاده کرد .برای ضد عفونی کردن سطوح خیلی کثیف بهتر است ابتدا کثافت را از سطوح پاک کرد، سپس از محلول هالامید برای ضد عفونی استفاده کرد.

موارد مصرف :

کف اتاق ها ،آشپزخانه و سالن غذاخوری ، تمام سطوح بخصوص سطوح داخل یخچالها و چرخهای حمل غذا ، دستشویی ها، گندزدایی لباس و ضد عفونی دستها ، گندزدایی لگن بیماران ، ملحفه ها و بالش بکار می رود.

نحوه تهیه محلول هالامید : هالامید به صورت پودری موجود میباید برای تهیه آن می توان مقدار مورد نیاز بر اساس مکان مورد نظر را برداشت و با آب مخلوط کرد .

نحوه استفاده از میکروزد HD

مشخصات : محلول ضد عفونی کننده دست و اسکراب جراحی همراه با مواد نرم کننده و سورفکتانت بدون نیاز به آبکشی است این محلول با طیف ضد میکروبی گسترده ، موثر بر انواع باکتری های گرم مثبت و منفی ، باکتری سل ، قارچ ها ، ویروس ها می باشد .

مزایا :

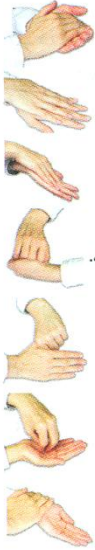
- کاهش زمان ضد عفونی نمودن و جایگزینی مناسب ، برای شستشوی دستها
- حاوی دو نوع الکل جهت افزایش اثر بخشی به همراه ترکیبات چهارتایی آمونیوم با اثر طولانی مدت
- دارای سورفکتانت ویژه به همراه مواد نرم کننده پوست دست

روش مصرف : حدود 3 سی سی از این محلول را به کف دست ها (در حالت خشک) ریخته و بمدت 30 ثانیه طبق مراحل توصیه شده مالش دهید جهت اسکراب جراحی به مدت 3 دقیقه طی 2 تا 3 مرحله هر بار با 5 سی سی از محلول ، دستها و ساعد ها را ضد عفونی نمایید بطوریکه هر دو دست طی زمان مذکور کاملا به محلول آغشته شود و طی مراحل ضد عفونی دستها کاملا مرطوب بماند.

نکات ایمنی : در صورت استفاده صحیح مورد خاصی ندارد و از به کار بردن محصول بر روی زخمها و غشاهای مخاطی خودداری

کنید و هنگام تماس اتفاقی با چشم، موضع را با مقدار فراوانی آب شستشو دهید و به پزشک مراجعه کنید .

مراحل صحیح ضد عفونی دستها:

۱. کف دستهای خود را به هم بمالید.

۲. کف دست راست را بر پشت دست چپ و بالعکس بمالید.

۳. کف دستها را به گونه ای که انگشتان دستها ضد عفونی شوند به هم بمالید.

۴. قسمت‌های بیرونی هر دست را با محلول ضد عفونی کننده HD آغشته کنید.

۵. انگشت شصت هر دو دست را ضد عفونی کنید.

۶. نوک انگشتان هر دو دست را با کف دست دیگر ضد عفونی کنید.

۷. مچ و ساعد هر دست را به کمک دست دیگر ضد عفونی کنید.

نحوه استفاده از میکروژد GPH

محلول کنسانتره ضد عفونی و پاک کنندگی سطوح با طیف ضد میکروبی گسترده که بر روی باکتری های گرم مثبت و منفی، مایکوباکتریوم ها، ویروس های پوشش دار و فاقد پوشش، قارچ ها، کپک و جلبک ها موثر است . این محصول به صورت محلول در آب با درصد های مختلف جهت ضد عفونی نمودن کلیه سطوح در بیمارستان ها مورد استفاده قرار می گیرد .

مزایا :

- حاوی نسل جدید ترکیبات چهارتایی آمونیوم به همراه مونواتانول آمین جهت افزایش اثر بخشی
- دارای سورفکتانت برای بهبود خاصیت پاک کنندگی بر روی سطوح
- حاوی EDTA به منظور حفظ اثر برای استفاده در آب با سختی های متفاوت به کار می رود .

روش مصرف : برای کارایی مطلوب بهتر است ابتدا سطح مورد نظر را با آب تمیز کرده سپس در ظرف مخصوص تهیه محلول ضد عفونی کننده مقدار 1 یا 2 درصد از محلول غلیظ را توسط پیمانه مدرج اندازه گیری و در ظرف مذکور ریخته و با آب به حجم مورد نظر برسانید و به خوبی مخلوط کنید تا محلول غلیظ کاملاً در آب حل و یکنواخت شود. سپس توسط اسفنج و یا زمین شوی که قبلاً تمیز شده باشد ،سطوح مورد نظر را ضد عفونی نمائید .

نکته مهم :قابلیت میکروب کشی این محصول توسط صابون ، سورفکتانت های آنیونی و کلرین تحت تاثیر قرار می گیرد .

نکات ایمنی : در صورت استفاده صحیح مورد خاصی ندارد و از به کار بردن محصول بر روی زخمها و غشاهای مخاطی خودداری کنید و هنگام تماس اتفاقی با چشم ،موضع را با مقدار فراوانی آب شستشو دهید سپس به پزشک مراجعه کنید .

نحوه رقیق سازی محصول :

یک لیتر محلول آماده شده	محلول کنسانتره (سی سی)	آب مقطر (سی سی)
1 %	10	990
2%2	20	980
3%3	30	970
4%4	40	960
5%5	50	950

نحوه استفاده از میکروزد ID-MAX

کاربرد : این محلول با طیف ضد میکروبی گسترده ، بر روی باکتریهای گرم مثبت و منفی ،مایکوباکتریوم ها ،ویروس های پوشش دار و فاقد پوشش ،قارچ ها ،کپک و جلبک ها موثر است . این محصول به صورت محلول در آب و با درصد های مختلف برای ضد عفونی ابزار جراحی و وسایل پزشکی و دندانپزشکی از جمله بعضی از لوازم پلاستیکی مصرفی در بیهوشی و همچنین ضد عفونی و پاکسازی ابزار قبل از اتوکلاو در بخش CSR استفاده میگردد.

روش مصرف : مقدار 2 یا 3 درصد از محلول غلیظ میکروزد دی ماکس را توسط پیمانه مدرج اندازه گیری و در ظرف مخصوص تهیه محلول ضد عفونی کننده ریخته و به خوبی مخلوط کنید تا محلول غلیظ، کاملاً در آب حل و یکنواخت شود. سپس وسایل مورد نظر را بطور

کامل در محلول تهیه شده غوطه ور و پس از 15 الی 20 دقیقه، آنها را آبکشی نمایید.

نکات مهم :

جهت کارایی مطلوب تر بهتر است ابتدا وسیله مورد نظر را با آب شستشو نمایید .

باید توجه نمود که محلول مذکور هم زمان و یا پس از مواد صابونی، شوینده های خانگی و یا مواد حاوی کلر مورد استفاده قرار نگیرد زیرا اثر ضد عفونی کنندگی این محلول تحت تاثیر قرار خواهد گرفت .

توصیه می گردد به منظور جلوگیری از بروز آسیب های احتمالی در حین کار با کلیه مواد شیمیایی، از لباس، دستکش و پوشش مناسب استفاده شود.

دستور العمل های ضد عفونی تجهیزات و وسایل پزشکی

دستور العمل شستشو و ضد عفونی ماسک بیهوشی

ابتدا با آب داغ و تایید شسته شده و سپس با محلول 1/5 % دکونکس 53 پلاس (یا محلول جایگزین معرفی شده از طرف بیمارستان) ضد عفونی ،آبکشی ،خشک و در جای تمیز نگهداری شود.

دستور العمل شستشو و ضد عفونی فلومتر اکسیژن

با توجه به اینکه دستگاه فلومتر اکسیژن مرطوب بوده و در تماس مستقیم با مجرای تنفسی بیمار است ضد عفونی و تمیز کردن آن ضروری می باشد. دستگاه اکسیژن تراپی از دو قسمت مجزا شامل مانومتر و محفظه آب تشکیل شده است .

مانومتر :

این قسمت از دستگاه غیر قابل شستشو بوده و برای ضد عفونی آن بایستی از یک دستمال تمیز آغشته به الکل استفاده کرد.

محفظه آب : این قسمت از دستگاه قابل شستشو بوده و برای ضد عفونی آن بایستی ابتدا کاملا از مانومتر جدا شده و سپس با مواد دترجنت معمولی و برس ،جرم زدایی و در انتها شسته و خشک شوند. شستشوی معمولی دستگاه هفته ای یکبار توصیه می شود در صورت استفاده توسط بیمار عفونی برای بیمار بعدی باید فلومتر شسته شود. برای مرطوب کردن باید از آب مقطر استفاده کرد آب معمولی باعث تشکیل رسوب در داخل فلومتر می گردد.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی ترمومتر

ترمومتر باید شخصی باشد و پس از هر بار استفاده با الکل 70 درجه تمیز و با آب شستشو داده شده و به صورت خشک نگهداری شود. در زمان ترخیص بیمار، با دترجنت شسته شده و بعد برای 10 دقیقه در داخل الکل 70 درجه غوطه ور شود. سپس آنرا پاک کرده و خشک نمایید. نگهداری دائم ترمومتر در مواد ضد عفونی کننده باعث افزایش احتمال رشد باسیل های گرم منفی خواهد شد. کاور نوک ترمومتر هم بعد از هر بیمار دور انداخته شود.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی آمبویگ

آمبویگ غیر قابل اتوکلاو را بعد از شستشو با دترجنت، با محلول دکونکس 53 پلاس به مدت 15 دقیقه غوطه ور و مجدداً کاملاً آبکشی شود. یا با محلول سایدکس 2 % ضد عفونی و سپس آبکشی شود. آمبویگ های قابل اتوکلاو پس از شستشوی مناسب به CSR فرستاده شده و اتوکلاو شود.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی ساکشن

پس از هر بار مصرف مخزن ساکشن باید تخلیه گردد سپس با آب داغ و دترجنت شسته و آبکشی شده و خشک گردد. مخزن ساکشن باید در مواقعی که استفاده نمی شود خالی و خشک شود. استفاده از ماده گندزدا برای شستشوی مخزن به طور روتین ضروری نیست مگر در مورد بیماران عفونی و بیماریهای سل که در این موقع می توان از وایتکس 1 % استفاده کرد.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی تیغه لارنگوسکوپ

تیغه های لارنگوسکوپ پس از استفاده باید با آب سرد و یک دترجنت شسته شده و با الکل 70 درصد تمیز و ضد عفونی شود. در صورت نیاز به ضد عفونی در سطح بالا تیغه ها را به مدت 15 دقیقه در محلول دکونکس 53 پلاس 2% یا محلول High level موجود در بیمارستان قرار داده و سپس آبکشی کنید در موارد مبتلا به سل، هپاتیت و ایدز تیغه های لارنگوسکوپ باید استریل شوند بدین صورت که پس از انجام اقدامات بالا آخرین شستشو با آب مقطر انجام شده و خشک شود و پس از برداشتن لامپ لارنگوسکوپ، آن را تک پیچ کرده و به CSR ارسال کنید تا اتوکلاو شود.

تذکر : لارنگوسکوپ باید در ظرف درب دار استیل نگهداری شود.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی دستگاه نوار قلب (EKG)

پس از هر بار استفاده ابتدا کلیه قسمت های دستگاه با دستمال تمیز نظافت شده و سپس با دستمال آغشته به الکل 70% ضد عفونی گردد. لید و دستبند های دستگاه نیز باید بعد از استفاده تمیز و با الکل 70% ضد عفونی شود.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی دستگاه الکتروشوک (دیفبریلاتور)

پس از هر بار استفاده با دستمال تمیز آغشته به الکل 70% ضد عفونی گردد.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی دستگاه فشارسنج

گوشی فشارسنج باید با الکل 70 درصد ضد عفونی شود. کاف دستگاه می بایست به صورت دوره ای و همچنین در صورت آلودگی خارج و با استفاده از آب و تایید شسته شود.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی گوشی پزشکی

روزانه با دستمال آغشته به الکل 70 % ضد عفونی گردد.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی سونوگرافی و بیومتری

خود دستگاه با دستمال خشک و در صورت لزوم نیمه مرطوب البتّه به touch screen نباید رطوبت برسد. پروب بیومتری و سونوگرافی را نیز در داخل ظرفی که حاوی الکل به ارتفاع 15 . سانتی متر است به مدت 5 دقیقه قرار دهید .

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی فیکو

خود دستگاه با دستمال خشک یا دستمال نیمه مرطوب (درصد رطوبت کم) تمیز گردد، البتّه به صفحه touch screen دستمال مرطوب استفاده نشود. همچنین کاست ها شسته و کاملاً خشک شود و تیوپ ها نیز با آب مقطر شسته و کاملاً خشک شود.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی ERG

موادی که در تماس با چشم است بایستی یکبار مصرف باشد و موادیکه در تماس با پوست هستند بایستی با پنبه و الکل ضد عفونی شوند برای

خود دستگاه نیز از دستمال خشک و در صورت نیاز نیمه مرطوب استفاده شود البته به گونه ای که رطوبت بلافاصله از روی دستگاه پاک شود و به قسمت LCD دستگاه هم نباید دستمال مرطوب استفاده شود .

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی ITRAC

برای تمیز کردن خود دستگاه از دستمال خشک و در صورت لزوم از محلول آب و صابون یا مایع ظرف شویی سفید و دستمال مرطوب استفاده شود البته بلافاصله بایستی رطوبت حاصل خشک شود.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی میکروسکوپ جراحی

خود دستگاه توسط دستمال خشک و در صورت لزوم می توان از دستمال مرطوب به شرط خشک نمودن فوری رطوبت ایجاد شده استفاده کرد لنزها را نیز بهتر است با دستمال مرطوب و به دنبال آن با دستمال خشک پاک کرد البته تا حد امکان از الکل برای پاک کردن لنزها استفاده نشود ولی در صورت اجباری بودن استفاده از الکل بلافاصله باید با دستمال خشک پاک شود زیرا در صورت باقی ماندن الکل بر روی دستگاه لنزها خراب می شود همچنین جهت استریل نمودن قسمتهایی که جراح حین عمل با آنها تماس دارد نیز باید از کاورهای پلاستیکی قابل اتوکلاو ، استفاده شود که بایستی به تعداد زیاد جهت هر عمل موجود باشد.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی اسلیت لمپ

کل دستگاه با دستمال خشک و در صورت لزوم از دستمال مرطوب آغشته به آب و مایع ظرف شویی می توان استفاده کرد و البته بلافاصله باید رطوبت آن را خشک کرد ، از پنبه الکل نیز در صورت لزوم برای ضد عفونی می توان استفاده کرد البته به لنزها و قسمت های الکترونیکی نباید تماس پیدا کند ، لنزها نیز بایستی توسط لنز پاک کن

تمیز شوند و از پنبه الکل استفاده نشود ولی در صورتی که از پنبه الکل برای تمیز کردن لنز ها استفاده شد حتما الکل باقی مانده توسط دستمال خشک پاک شوند چرا که باقی ماندن الکل بر روی لنز ها باعث خراب شدن آنها خواهد شد .

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی ناحیه قرار گرفتن جانه و سر

بطور معمول هر 24 ساعت یا بعد از هر بار تماس با بیمار عفونی یا مشکوک به عفونت، ابتدا با یک پارچه مواد آرایشی و سایر مواد باقیمانده را پاک کنید و سپس با الکل 70% ضد عفونی کنید.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی اتورفرکتومتر

خود دستگاه توسط دستمال خشک و در صورت لزوم اگر از پنبه الکل استفاده کنیم، الکل روی دستگاه را باید بلافاصله با دستمال پاک خشک کرد. واز برخورد الکل به لنز ها جدا خودداری کرد.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی مانیتور علائم حیاتی

برای خود دستگاه از دستمال خشک و در صورت نیاز از دستمال نیمه مرطوب که بلافاصله رطوبت دستگاه هم با دستمال خشک پاک شود استفاده گردد. اکسسوریها شامل (ECG ، SPO2 ، NIBP و...) نیز با دستمال نیمه مرطوب به طوریکه رطوبت باقی مانده را بلافاصله با دستمال خشک پاک کنیم به قسمت LCD دستگاه و قسمت های ورودی برق هم دستمال مرطوب استفاده نشود.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی تخت احیاء نوزاد

به جزء LCD و قسمتهای ورودی برق دستگاه و تلق های کناری دستگاه از رایت می توان استفاده کرد البته به شرطی که بلافاصله با دستمال خشک پاک کرد .

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی ماشین بیهوشی

با استفاده از پارچه نرم ، سطح دستگاه را با آب و صابون یا الکل ایزو پروپیل آغشته کنید بطوریکه محلول به درون دستگاه سرایت نکند سپس با استفاده از یک پارچه ، ماشین را خشک کنید برای شستشوی شیلنگ ها ، اتصال Y و بگ دستی با استفاده از یک ماشین شستشو ، کلیه قسمت های سیستم تنفس بیمار را شستشو دهید و اگر بیمار عفونی را با ماشین بیهوش کرده اید کلیه قسمت های سیستم تنفس بیمار را در یک محلول ضد عفونی کننده غوطه ور کنید و سپس آنرا شستشو دهید در آخر کلیه قسمت های دستگاه باید خشک گردد.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی ویتراکتومی

خود دستگاه با دستمال خشک و در صورت لزوم با دستمال نیمه مرطوبی که رطوبت آن بلافاصله خشک گردد ، تمیز شود. به قسمت LCD دستگاه و قسمتهای الکترونیکی هم اصلا دستمال مرطوب استفاده نشود هندیپس ، تیوپهای اریگیشن و اسپریشن ، تیپ و اسلیو ، تست چمبر و محل اتصال تیوپ ها به کاست در نوع (Stallaris) نیز باید توسط اتوکلاو گازی استریل شود.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی لیزر

خود دستگاه با دستمال خشک و در مواقع خیلی ضروری از دستمال نیمه مرطوب استفاده گردد. به LCD و قسمتهای الکتریکی دستگاه

نیز، دستمال مرطوب استفاده نشود پروب لیزر نیز تا 5 بار قابل اتوکلاو گازی می باشد.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی پالس اکسی متر

از دستمال خشک برای خود دستگاه و در صورت خیلی ضروری از دستمال نیمه مرطوب به جز LCD و قسمت‌های الکترونیکی استفاده شود پروب پالس اکسی متر هم بهتر است به صورت یکبار مصرف باشد در صورت دائمی بودن حتما با دستمال نیمه مرطوب تمیز شود.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی چراغ سیالیستیک

با دستمال خشک و در صورت خیلی ضروری از دستمال نیمه مرطوب که بلافاصله نیز رطوبت آن خشک شود استفاده گردد. دسته وسط قمر آن نیز قابل اتوکلاو بوده و توسط اتوکلاو گازی اتوکلاو شود.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی پمپ بتادین

خود دستگاه با دستمال خشک و در صورت لزوم با دستمال نیمه مرطوب تمیز گردد. رطوبت نباید به قسمت های الکتریکی بر خورد کند .

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی فور

با دستمال خشک و در صورت لزوم با دستمال نیمه مرطوب که رطوبت آن بلافاصله خشک شود برای تمیز کردن استفاده گردد.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی ریسور تزریقات

روزانه با آب و دترجنت (تایید) شسته و به وسیله وایتکس 1 % (10) سی سی وایتکس خانگی در یک لیتر آب (ضد عفونی شود. هفته ای یکبار هم، بعد از شستشو با آب و تایید، با محلول دکونکس 53 پلاس یا محلول جانشین معرفی شده توسط بیمارستان ضد عفونی شده و بعد از آبکشی و خشک کردن برای استریل شدن به CSR فرستاده شود.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی ست های پانسمان

ابتدا به وسیله آب سرد کلیه وسایلی را که به خون آلوده شده اند شسته و سپس با ماده دترجنت (تایید) کلیه آلودگی ها را از روی وسایل پاک کرد. وسایل را در محلول دکونکس 53 پلاس 1 % یا (محلول جانشین معرفی شده توسط بیمارستان) به مدت 15 دقیقه غوطه ور کرد و بعد از انجام مرحله آبکشی و خشک کردن ست ها برای استریل به CSR فرستاده شود .

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی تریالی پانسمان و دارو

روزانه در شروع کار، تریالی و چرخهای آن با مواد شوینده (تایید) شستشو و سپس آبکشی و خشک گردد. قبل و بعد از استفاده، با الکل 70 % ضد عفونی شود.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی ویلچر و برانکار

ابتدا با آب داغ و دترجنت (تایید) شسته و سپس با دستمال تمیز آغشته به محلول وایتکس 1 درصد (10 سی سی وایتکس در یک لیتر آب) ضد عفونی شود. این عمل می بایست پس از هر بار آلوده شدن به خون و ترشحات و همچنین به صورت هفتگی انجام گیرد.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی ظروف مخصوص مواد استفراغ شده

ابتدا این ظروف خالی شده و بعد از آبکشی مقدماتی، با دترجنت (تاید) و آب داغ مجدداً شسته شود. سپس آبکشی، خشک و در جای مناسب نگهداری شود.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی لگن و ظروف ادرار (یورین باتل)

این ظروف بهتر است یکبار مصرف باشد در غیر این صورت یا در دستگاه شستشو و ضد عفونی کننده همراه با حرارت (لگن شوی اتوماتیک) شسته و یا با محلول وایتکس 1 % ضد عفونی گردد. بعد از آبکشی و خشک کردن در جای مناسب قرار داده شود.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی پایه سرم

آخر هر روز کاری با آب گرم و دترجنت، شسته شود سپس با هیپوکلریت سدیم ضد عفونی گردد.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی لوله تراشه

بهتر است یکبار مصرف بوده در غیر این صورت بعد از شستشو با دترجنت و آبکشی، اتوکلاو شوند.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی میکروسکوپ هم کانون

بعد از هر بیمار با الکل 70% ضد عفونی کنید .

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی اتوسکوپ - کانون گوش

باید برای هر بیماریکبار مصرف باشد .

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی ظروف خیس کننده ابزار

باید به صورت هفتگی با آب و دترجنت، ضد عفونی گردد .

دستورالعمل ضد عفونی وسایل چشمی که در دید کم استفاده می شود.

بعد از استفاده هر بیمار مطابق دستور سازنده عمل شود.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی وسیله بستن چشم

هر 24 ساعت یا بعد از تماس بیمار مشکوک به عفونت و بطور ایده آل بعد از تماس هر بیمار با الکل 70% ضد عفونی گردد.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی Phoropter

هر 24 ساعت یا بعد از تماس بیمار مشکوک به عفونت و بطور ایده آل بعد از تماس هر بیمار، با الکل 70% ضد عفونی گردد.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی دهنده اسکرا (دپرسور)

بعد از هر بیمار با الکل 70% ضد عفونی کنید .

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی نوک تونومتر اپلینیشن

بعد از استفاده هر بیمار، با پر اکسید هیدروژن یا الکل استفاده شود. طبق راهنمای آکادمی چشم پزشکی امریکا (الکل ایزوپروپیل ضد عفونی کننده آدنوویروس تیپ 8 یا هپاتیت نیست) نوک تونومتری که برای بیماران

مشکوک به عفونت استفاده شده اند باید با روش هیدروژن پر اکساید ضد عفونی شود.

نکته مهم: به خاطر داشته باشید که شستشو بصورت مستقیم و خشک کردن قبل از استفاده، از آسیب اپیتلیال قرنیه جلوگیری می کند و نوک تونومتر را بعداز تمیز کردن به پشت بچرخانید و هیچگاه نوک تونومتر را به صورت مرطوب، رها نکنید .

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی کاور نوک توهوپن (Toho -pen)

بعد از هر بار استفاده دور انداخته شود. برای جلوگیری از ورود گردوخاک کاور تازه ای بگذارید .

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی فریم های آزمایشی، نواحی تماس

بعد از هر بیمار با الکل 70% ضد عفونی کنید .

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی محتویات جعبه عینک

کلیه محتویات را داخل محلول حاوی دترجنت و آب بریزید و بگذارید مدتی در این محلول شناور بماند سپس آب کشی کرده و خشک کنید.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی لنز فوندوس و منشور گونیوسکوپ

بعد از استفاده هر بیمار، یاز دستورات شرکت سازنده پیروی کنید یا از محلول بلیچ (آب ژاول) نسبت 1 به 10 و یا از پراکسید هیدروژن برای ضد عفونی استفاده کنید .

دستور العمل شستشو و ضد عفونی لنزهای نرم

به سه روش زیر انجام می شود:

روش ضد عفونی کردن حرارتی : پس از اینکه لنز را توسط مواد تمیز کننده تمیز نمودیم و کاملاً با سرم شستشو دادیم لنز را در داخل ظرف حاوی سرم نرمال سالیین قرار می دهیم و سپس در داخل محفظه مخصوص حرارتی که به اشکال مختلف می تواند باشد قرار داده و دستگاه را روشن می کنیم. مانند یک سماور برقی دستگاه حرارتی وقتی که به طور کامل لنز را ضد عفونی نمود خاموش می شود. سپس اگر بخواهیم بلافاصله از لنز استفاده کنیم بهتر است با محلول سرم نرمال سالیین خنک آن را شستشو داده و استفاده نمائیم. این روش، روش ارزان قیمت و موثری است و برای افرادی که به مواد شیمیایی و مواد نگهدارنده همراه ضد عفونی کننده های شیمیایی حساسیت دارند، روش سالمی است. مهمترین عیب این روش این است که چنانچه لنزی بطور کامل تمیز نشود، پروتئین های روی لنز بطور دائمی به آن می چسبند. و دیگر اینکه در روش حرارتی لنزهای نرم که دارای آب بالایی هستند سریعتر از معمول خراب و تغییر شکل می دهند.

روش ضد عفونی با محلول ضد عفونی کننده آب اکسیژنه (پراکسید هیدروژن 3%) :

باید توجه داشت که این محلول حتماً با غلظت 3% بکار رود. مسئله مهم در ضد عفونی با آب اکسیژنه زمان تماس لنز با محلول است که حداقل

به 20 دقیقه وقت نیاز دارد بعد از خارج ساختن لنز از محلول آب اکسیژنه حتماً بایستی در محلول دیگری که خنثی کننده آب اکسیژنه است به مدت 6 ساعت قرار داده شود تا آب اکسیژنه همراه لنز خنثی شود. سپس لنز را پس از شستشوی کامل با سرم نرمال سالین در روی چشم قرار می دهیم.

روش ضد عفونی بامواد شیمیایی :

پس از اینکه لنز به خوبی توسط مواد پاک کننده تمیز شد آن را با سرم شستشو داده و بسته به مدت مورد نظر شرکت تولید کننده ماده ضد عفونی کننده و نوع لنز آن را در محلول ضد عفونی کننده و در ظرف مخصوص نگهداری لنز قرار می دهیم. سپس لنز را بعد از مدت زمان خاص برداشته و پس از شستشو با سرم در چشم قرار می دهیم.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی لنزهای آبدار یا لنزهای نرم آرایشی

باید از دستورات شرکت سازنده جهت ضد عفونی استفاده گردد و یا میتوان با نرمال سالین بدون ماده نگهدارنده جهت شستشو استفاده کرد و سپس در ماده ضد عفونی کننده اصلی مانند (رینو) قرار داد.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی لنزهای سخت (انعطاف ناپذیر)

پاک کردن و ضد عفونی کردن لنزهای سخت نسبتاً ساده تر از لنزهای نرم است.

برای اینکار ابتدا لنز را با تمیز کننده روزانه تمیز کرده، سپس با سالین بدون ماده نگهدارنده شسته و در نهایت در محفظه مخصوص بصورت

خشک نگهداری می کنیم و قبل از وارد کردن به چشم، لنز را با محلول اختصاصی ضد عفونی کننده کنتاکت لنز ضد عفونی کنید.

سترون سازی اسباب و وسایل طبق توصیه CDC

زمان بر حسب دقیقه			شیوه	عنوان
c132	c121	c165		
10	20		اتوکلاو	ست و وسایل داخل وریدی
15	30		اتوکلاو	شیشه ها
		90	حرارت خشک	سوزن های بخیه وزیر پوستی
3-2	10		اتوکلاو	برس
15	30		اتوکلاو برای ست های اصلی جراحی مثل قیچی و پنس	ست جراحی شامل گاز، اسفنج، ملحفه، دستمال های سلولزی و پنبه ای
3-2	10		اتوکلاو	انواع سینی

دستورالعمل ضد عفونی بیمارستان

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی حمامها، سینک ها، محل شستن

دستها و شیر آلات

روزانه تمیز شوند، دترجنت (تاید) برای نظافت روتین کافی است در مورد بیماران عفونی قبل و بعد از استفاده، از ماده هیپوکلریت سدیم (آب ژاول، وایتکس) استفاده شود.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی سنگ توالت و کف توالت

روزانه و در صورت آلودگی قابل رویت نظافت شود (دترجنت برای نظافت روتین کافی است) ولی بعد از استفاده بیمارانی که به عفونت دستگاه گوارش مبتلا هستند باید از هیپوکلریت سدیم استفاده کرد. در صورت اپیدمی التور کرولین 5 % هم باید داخل فاضلاب ها ریخته شود.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی توالت فرنگی

برای هر بیمار، رینگ یا روکش یکبار مصرف باشد و تعویض شود. ویا هر روز با دترجنت و آب داغ شسته و با دستمال یا حوله یکبار مصرف خشک شود، بعد از هر بار مصرف نشیمن (SEAT) باید با الکل پاک شود.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی کف زمین

روزانه و در صورت آلودگی قابل رویت نظافت شود (دترجنت برای نظافت روتین کافی است).

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی انبار

هر هفته با دستمال مرطوب گردگیری شود .

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی پرده ها

پرده های پارچه ای معمولا هر 3 تا 6 ماه یکبار با دترجنت و آب شسته شود و پرده های کرکره ای هر 2 هفته یکبار با یک دستمال ،محتوی گرد و غبار آن برطرف شود و هر 3 ماه به طور کامل با آب و دترجنت شسته و نصب گردد.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی برد ها ، قاب عکس ،تلویزیون،درب

های اتاق ها

با دستمال مرطوب هفتگی گردگیری شوند .

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی کولر

هر هفته یکبار فیلتر آن شسته و ضد عفونی گردد و خودکولر بوسیله پاشیدن ماده ضد عفونی کننده با دستمال تمیز شود.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی تخت ها

بعد از ترخیص بیمار با دترجنت ،تمیز و خشک شود در موردبیماران عفونی از یک ماده گندزدا استفاده شود.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی لکه خون و ترشحات آلوده از روی

سطوح و زمین

ابتدا هیپوکلریت سدیم را روی محل ریخته و سپس حوله کاغذی روی آن پهن کرده و مجددا و اینتکس (هیپوکلریت سدیم) روی حوله ریخته

و 10 دقیقه صبر کنید . پس از 10 دقیقه تمام مواد آلوده را برداشته و در کیسه زیاله قرار دهید و مجدداً وایتکس ریخته و دوباره به مدت تقریباً 10 دقیقه صبر کنید سپس با ماده شوینده شستشو دهید.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی تی شویی و تی ها

محل تی شویی باید روزانه با هیپوکلریت سدیم شسته شود . همچنین تی های نخی ، روزانه به مدت 15 دقیقه داخل محلول هیپوکلریت سدیم قرار گیرند و همیشه به صورت آویزان بوده و در صورت امکان در هوای آزاد باشند تا خشک شوند.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی بین ها

هر دو هفته یکبار در صورت آلودگی واضح همان لحظه شستشو شود.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی سطل های زیاله

در پایان هر شیفت کاری که زیاله ها تخلیه می شود با آب داغ و دترجنت شستشو و به صورت وارونه نگهداری و خشک شوند و سپس کیسه زیاله جدید کشیده شود.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی یخچال

هر هفته یکبار برفک یخچال را آب نموده و با آب داغ و ماده دترجنت شستشو شود.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی ملحفه و البسه

در حرارت 71 درجه برای مدت 25 دقیقه درون ماشین لباسشویی شسته و سپس به مدت 10 دقیقه با هیپوکلریت سدیم گندزدایی شوند.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی ظرف صابون مایع

پس از اتمام صابون موجود در ظرف ، شستشو و خشک شود. سپس اقدام به پر کردن مجدد آن شود.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی شیشه ، درهای شیشه ای و پاراوان ها

روزانه باید تمیز شوند .

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی آب سرد کن

روزانه نظافت شوند.

دستورالعمل شستشو و ضد عفونی استیشن پرستاری

روزانه با محلول وایتکس 1 درصد ضد عفونی گردد و ماهانه با تایید و وایتکس شسته شود.

منابع:

- راهنمای کشوری نظام مراقبت عفونتهای بیمارستانی تهران وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی ،مرکز مدیریت بیماریها 1386
- جزوه کنترل عفونت بیمارستان اکباتان 1389
- جزوه ضد عفونی تجهیزات و وسایل پزشکی مرکز آموزشی درمانی شهید مطهری مرودشت 1390
- کتاب راهنمای ارزیابان بیمارستانهای دوستدار ایمنی
- کتاب پیش گیری وکنترل عفونت های بیمارستانی دکتر اصل سلیمانی حسین 1385